SAGULO KAI BRENCA KAI BAKHOUCHE

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 14ης Ιουλίου 1977 *

Στην υπόθεση 8/77,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Amtsgericht Reutlingen (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου

κατά των

Concetta Sagulo, Gennaro Brenca και Addelmadjid Bakhouche, κατοίκων Reutlingen,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 7 (απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας) και 48 (ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων) της Συνθήκης ΕΟΚ, καθώς και του άρθρου 4 της οδηγίας του Συμβουλίου 68/360, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί καταργήσεως των περιορισμών στη διακίνηση και στη διαμονή των εργαζομένων των κρατών μελών και των οικογενειών τους στο εσωτερικό της Κοινότητας,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους H. KUTSCHER, πρόεδρο, A. M. DONNER και P. PESCATORE, προέδρους τμήματος, J. MERTENS DE WILMARS, M. SØRENSEN, A. J. MACKENZIE STUART, A. O'KEEFFE, G. BOSCO και A. TOUFFAIT, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. REISCHL
γραμματέας: A. VAN HOUTTE

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 13ης Ιανουαρίου 1977, που περιήλθε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 18 Ιανουαρίου 1977, το AMTSGERICHT (Ειρηνοδικείο) REUTLINGEN υπέβαλε στο Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, τέσσερα ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 7 και 48 της Συνθήκης ΕΟΚ, καθώς και του άρθρου 4 της οδηγίας 68/360/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί καταργήσεως των περιορισμών στη διακίνηση και στη διαμονή των εργαζομένων των κρατών μελών και των οικογενειών τους στο εσωτερικό της Κοινότητος (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 43).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο ποινικής δίκης κατά δύο ιταλών υπηκόων και ενός γάλλου υπηκόου, οι οποίοι κατηγορούνται για παραβάσεις του γερμανικού νόμου περί αλλοδαπών της 28ης Απριλίου 1965 (BGBl. 1965, μέρος 1, σ. 353). Από τη δικογραφία συνάγεται ότι στους δύο Ιταλούς υπηκόους επιβλήθηκε χρηματική ποινή, επειδή διέμεναν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας χωρίς έγκυρο διαβατήριο ή ταυτότητα, άρα χωρίς έγκυρη άδεια διαμονής. Ο γάλλος υπήκοος τέθηκε σε προσωρινή κράτηση μικρής διάρκειας, επειδή είχε μεν έγκυρο διαβατήριο, αρνήθηκε όμως να εκπληρώσει τις διατυπώσεις που απαίτησαν οι γερμανικές αρχές για να λάβει άδεια διαμονής· κατ' αυτού ασκήθηκε η κατηγορία ότι παρέλειψε να τακτοποιήσει την κατάστασή του.

3 Το πρώτο, δεύτερο και τέταρτο ερώτημα αναφέρονται κατ' ουσία στο ζήτημα αν τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τις γενικές τους διατάξεις περί εισόδου και διαμονής αλλοδαπών και ενδεχομένως τις προβλεπόμενες ποινικές διατάξεις για την περίπτωση παραβάσεως αυτών των διατάξεων και σε πρόσωπα, τα οποία προστατεύονται από το κοινοτικό δίκαιο. Ειδικότερα, ερωτάται σχετικώς αν:

Μπορεί η άδεια διαμονής που αναφέρεται ειδικά στο άρθρο 4 της οδηγίας του Συμβουλίου 68/360 και ενεργεί διαπιστωτικώς ως προς τους αλλοδαπούς που έλκουν δικαιώματα από το άρθρο 48 της Συνθήκης ΕΟΚ, να εξομοιωθεί από

απόψεως διοικητικού και ποινικού δικαίου με τη γενική άδεια διαμονής κατά το γερμανικό νόμο περί αλλοδαπών με τη συνέπεια ότι στους εν λόγω αλλοδαπούς μπορεί, σε περίπτωση που η κατά το άρθρο 47, παράγραφος 1, εδάφιο 1 ή 2 του νόμου περί αλλοδαπών άδεια διαμονής ελλείπει ή χάνει την ισχύ της, να επιβληθεί ποινή λόγω διαμονής ή εισόδου στη χώρα χωρίς άδεια διαμονής κατά την παράγραφο 5 του νόμου περί αλλοδαπών ή μήπως αυτό αντιβαίνει στη Συνθήκη ΕΟΚ;

Συνιστά παράβαση της Συνθήκης ΕΟΚ το ότι χορηγείται σε αλλοδαπό, ο οποίος έλκει δικαιώματα άμεσα από το άρθρο 48 της Συνθήκης ΕΟΚ και την προαναφερθείσα οδηγία του Συμβουλίου, άδεια διαμονής βάσει απλώς της παραγράφου 5 του νόμου περί αλλοδαπών με τις ενδεχόμενες δυσμενείς συνέπειες κατά την παράγραφο 47 του νόμου περί αλλοδαπών;

Συνιστά παράβαση της Συνθήκης ΕΟΚ το ότι αλλοδαπός που έλκει δικαιώματα από το άρθρο 48 της Συνθήκης ΕΟΚ, καταδικάστηκε δε το προηγούμενο έτος λόγω παραβάσεως εκ προθέσεως του νόμου περί αλλοδαπών σε βαθμό πλημμελήματος, επειδή παρέμενε στο ομοσπονδιακό έδαφος χωρίς άδεια διαμονής, να καταδικάζεται ήδη σε στερητική της ελευθερίας ποινή, λόγω διαπράξεως του ίδιου πλημμελήματος, αφότου η απόφαση αυτή κατέστη τελεσίδικη;

4 Το δικαίωμα των υπηκόων κράτους μέλους να εισέρχονται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους και να διαμένουν εκεί για λόγους που αναφέρονται στη Συνθήκη αποτελεί — όπως ορθώς τονίζει το παραπέμπον δικαστήριο — δικαίωμα που απορρέει, ανάλογα με την περίπτωση, άμεσα από τη Συνθήκη ή από τις διατάξεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της. Εντούτοις, το κοινοτικό δίκαιο δεν αφαίρεσε εν προκειμένω από τα κράτη μέλη την εξουσία θεσπίσεως μέτρων που καθιστούν δυνατή την ακριβή γνώση από τις εθνικές αρχές της διακινήσεως του πληθυσμού στο έδαφός τους. Για να διευκολυνθεί η συγκέντρωση από τα κράτη μέλη αυτών των στοιχείων και ταυτόχρονα να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να αποδεικνύουν την νομική τους κατάσταση αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης, τα άρθρα 2 και 4 της οδηγίας 68/360 προβλέπουν δύο διατυπώσεις: τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα οφείλουν να έχουν έγκυρο δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο και να αποδεικνύουν το δικαίωμα διαμονής τους με ένα έγγραφο, «την άδεια διαμονής υπηκόου κράτους μέλους της ΕΟΚ», το οποίο πρέπει να περιέχει τη μνεία, το κείμενο της οποίας περιέχεται στο παράρτημα της οδηγίας. Κατά το άρθρο 189, τρίτη παράγραφος της Συνθήκης, εναπόκειται στα κράτη μέλη να επιλέξουν τον τύπο και τα μέσα προκειμένου οι διατάξεις της οδηγίας να παράγουν αποτελέσματα στο έδαφός τους είτε θεσπίζοντας ειδικούς νόμους ή κανονιστικές διατάξεις είτε εφαρμόζοντας κατάλληλες διατάξεις της γενικής τους νομοθεσίας περί αλλοδαπών. Εν προκειμένω, ανήκει επίσης στην αρμοδιότητα των κρατών μελών να προβλέπουν ποινικές κυρώσεις ή να εφαρμόζουν τις προβλεπόμενες από τις γενικές τους διατάξεις

κυρώσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση στο έδαφός τους των διατυπώσεων που προβλέπονται από την οδηγία 68/360.

5 Αν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει την οδηγία βάσει της γενικής του νομοθεσίας περί της καταστάσεως των αλλοδαπών, τότε δεν μπορεί να λάβει οποιοδήποτε διοικητικό ή δικαστικό μέτρο που θα είχε ως συνέπεια τον περιορισμό της πλήρους ασκήσεως των δικαιωμάτων που παρέχει το κοινοτικό δίκαιο στους υπηκόους άλλων κρατών μελών. Θα ήταν ιδίως ασυμβίβαστο με το κοινοτικό δίκαιο η απαίτηση ή η χορήγηση γενικής άδειας διαμονής που θα είχε διαφορετικό πεδίο ενεργείας πλην της διαπιστώσεως του δικαιώματος διαμονής που διασφαλίζεται με την έκδοση της ειδικής «άδειας διαμονής» που προβλέπεται από το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 68/360.

6 Επομένως, αποκλείεται η επιβολή ποινικών κυρώσεων ή άλλων εξαναγκαστικών μέτρων, όταν ένα πρόσωπο που προστατεύεται από μια από τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου δεν συμμορφώνεται με διατάξεις του εσωτερικού δικαίου, οι οποίες επιβάλλουν στο εν λόγω πρόσωπο την υποχρέωση να έχει γενική άδεια διαμονής αντί του εγγράφου που προβλέπεται στην οδηγία 68/360, επειδή οι εθνικές υπηρεσίες δεν μπορούν να επιβάλλουν καμία κύρωση λόγω μη τηρήσεως διατάξεων που είναι ασυμβίβαστες με το κοινοτικό δίκαιο. Αντιθέτως, το κοινοτικό δίκαιο δεν αντιτίθεται στην επιβολή προσήκουσας κυρώσεως στον ενδιαφερόμενο, λόγω παραβάσεως εθνικών διατάξεων, οι οποίες έχουν εκδοθεί σε συμφωνία με την οδηγία 68/360.

7 Το ίδιο ισχύει και ως προς το ζήτημα αν η κατ' επανάληψη μη τήρηση διατάξεων που κράτος μέλος έχει εκδώσει κατ' εφαρμογή της οδηγίας 68/360, δικαιολογούν ενδεχομένως επιβολή αυστηροτέρων ποινών. Βεβαίως, δεν υφίστανται ενδοιασμοί από απόψεως κοινοτικού δικαίου για τη — σύμφωνη με τις γενικές αρχές του ποινικού δικαίου — αυτή καθαυτή επιβολή αυστηροτέρων ποινών, εντούτοις όμως παραμένει στο ακέραιο η υποχρέωση του δικαστή να εξετάζει αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για μια τέτοια επιβολή αυστηροτέρων ποινών, σε περίπτωση που έχει εκδοθεί προηγούμενη καταδικαστική απόφαση βάσει νομικών διατάξεων, η εφαρμογή των οποίων δεν δικαιολογείται από το κοινοτικό δίκαιο. Πράγματι, παρόλο που το δεδικασμένο δεν επιτρέπει να εξαλειφθεί η προηγούμενη καταδίκη, δεν μπορεί εντούτοις να διευρυνθούν τα αποτελέσματά της κατά τέτοιο τρόπο ώστε να θεωρηθεί ως περίσταση που δικαιολογεί αυστηρότερη ποινή στην περίπτωση μεταγενέστερης καταδίκης δικαιολογημένης κατά το κοινοτικό δίκαιο.

8 Στα υποβληθέντα ερωτήματα, προσήκει συνεπώς η ακόλουθη απάντηση: η έκδοση της ειδικής άδειας διαμονής που προβλέπεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 68/360 του Συμβουλίου ενεργεί μόνο διαπιστωτικώς και δεν μπορεί ως προς τους

αλλοδαπούς, οι οποίοι έλκουν δικαιώματα από το άρθρο 48 της Συνθήκης ή από αντίστοιχες προς αυτό διατάξεις, να εξομοιωθεί με άδεια διαμονής, όπως αυτή που προβλέπεται γενικώς για αλλοδαπούς και για τη χορήγηση της οποίας οι εθνικές υπηρεσίες διαθέτουν διακριτική εξουσία. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαιτήσουν από πρόσωπο που προστατεύεται από το κοινοτικό δίκαιο να έχει γενική άδεια διαμονής αντί του εγγράφου που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2 της οδηγίας 68/360, σε συνδυασμό με το παράρτημα αυτής της οδηγίας, ούτε μπορούν σε περίπτωση ελλείψεως τέτοιας άδειας να επιβάλλουν κυρώσεις. Το δεδικασμένο προηγούμενης ποινικής καταδίκης, η οποία επιβλήθηκε βάσει εθνικών διατάξεων που δεν βρίσκονται σε συμφωνία με τις απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου, δεν δικαιολογεί επιβολή αυστηροτέρων ποινών σε περίπτωση παραβάσεως διατάξεων που θέσπισε ένα κράτος μέλος για να διασφαλιστεί η εφαρμογή της οδηγίας 68/360 στο έδαφός του.

9 Το τρίτο ερώτημα αφορά το ζήτημα αν αντιβαίνει στην απαγόρευση των διακρίσεων του άρθρου 7 της Συνθήκης ΕΟΚ ή γενικά στο περιεχόμενο και το πνεύμα αυτής της Συνθήκης — άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΟΚ — το ότι ο αλλοδαπός, ο οποίος κατά το άρθρο 48 της Συνθήκης ΕΟΚ ή μιας από τις διατάξεις που εκδόθηκαν προς εφαρμογή του, δικαιούται ή αρχικά δικαιούνταν να διαμείνει ή να εισέλθει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για λόγους που αναφέρονται σ' αυτές τις διατάξεις και του οποίου το κατά τα άρθρα 3 του γερμανικού νόμου περί αλλοδαπών και 10 του νόμου περί διαμονής/ΕΟΚ απαραίτητο εθνικό διαβατήριο ή το έγγραφο που επέχει θέση διαβατηρίου έπαυσε να ισχύει, μπορεί στο χώρο ισχύος του γερμανικού νόμου περί αλλοδαπών να καταδικαστεί βάσει του άρθρου 47, παράγραφος 1, εδάφιο 1 ή 2 αυτού του νόμου, λόγω πλημμελήματος σε στερητική της ελευθερίας ποινή μέχρις ενός έτους ή σε χρηματική ποινή μέχρι 360 ημερομισθίων, ενώ ο ημεδαπός, του οποίου η ταυτότητα έπαυσε να ισχύει βάσει των όμοιων νόμων περί ταυτοτήτων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας και των ομοσπόνδων κρατών της, μπορεί να τιμωρηθεί απλώς με πρόστιμο λόγω πταισματικής παραβάσεως (παράγραφος 47 του γερμανικού νόμου περί πταισματικών παραβάσεων — κατά κανόνα όμως, δεν διώκεται), το οποίο, σε περίπτωση αμελείας μπορεί να ανέλθει μέχρι 500 DM, σε περίπτωση δε προθέσεως μέχρι 1 000 DM;

10 Το ερώτημα αυτό αφορά ειδικότερα την περίπτωση, κατά την οποία ένα πρόσωπο, το οποίο κατά το κοινοτικό δίκαιο δικαιούται να διαμένει στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους, παραλείπει να εφοδιαστεί με έγκυρο δελτίο ταυτότητας. Δεδομένου ότι η απαίτηση αυτή περιέχεται ρητά στην οδηγία 68/360, δεν μπορεί καταρχήν να αμφισβητηθεί η εξουσία των κρατών μελών περί επιβολής κυρώσεων λόγω παραβάσεως αυτού του καθήκοντος. Το παραπέμπον δικαστήριο ερωτά εντούτοις, εν προκειμένω, αν συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο και ειδικότερα με την απαγόρευση των διακρίσεων του άρθρου 7 της Συνθήκης η επιβολή σε πρόσωπα που προστατεύονται από το κοινοτικό δίκαιο σχετικώς βαριών ποινών που προβλέπει το γενικό δίκαιο περί αλλοδαπών για την παρά-

βαση αυτή, παρόλο που στον ημεδαπό επιβάλλονται, σε περίπτωση παραβάσεως όμοιων διατάξεων, απλώς και μόνο οι σημαντικώς ελαφρότερες κυρώσεις που προβλέπονται για τις απλές πταισματικές παραβάσεις.

11 Το άρθρο 7, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΟΚ ορίζει ότι: «εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσης Συνθήκης και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών της, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας». Σχετικά με το ερώτημα του παραπέμποντος δικαστηρίου, πρέπει να τονιστεί ότι η γενική αρχή του άρθρου 7 ισχύει μόνο με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών της. Στις ειδικές αυτές διατάξεις περιλαμβάνονται και οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 49, για την προοδευτική πραγματοποίηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, κανονισμοί και οδηγίες, μεταξύ των οποίων και η οδηγία 68/360. Καθόσον η οδηγία αυτή επιβάλλει στους υπηκόους κράτους μέλους, οι οποίοι εισέρχονται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ή διαμένουν εκεί, ιδιαίτερα καθήκοντα, — όπως την κατοχή διαβατηρίου ή δελτίου ταυτότητας — δεν μπορούν τα εν λόγω πρόσωπα να εξομοιωθούν αυτοδικαίως με τους υπηκόους του κράτους διαμονής.

12 Συνεπώς, δεν υφίσταται καμία αντίρρηση να εφαρμόζονται στα πρόσωπα αυτά άλλες ποινικές διατάξεις από αυτές που ισχύουν για τους ημεδαπούς, οι οποίοι παραβαίνουν ενδεχομένως καθήκον επιβαλλόμενο από νόμο ή κανονιστική διάταξη να εφοδιάζονται με ορισμένο δελτίο ταυτότητας. Το συμπέρασμα αυτό επιβάλλεται ακόμη περισσότερο, καθόσον ορισμένα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν στους υπηκόους τους κανένα τέτοιο κατά νόμο καθήκον, έτσι ώστε στις χώρες αυτές να μην υπάρχει κανένα κριτήριο συγκρίσεως. Ελλείψει τέτοιου κριτηρίου αναφοράς, το οποίο εν προκειμένω θα μπορούσε να στηριχτεί στην αρχή της ίδιας με τους ημεδαπούς μεταχειρίσεως, που διατυπώνει το άρθρο 7 της Συνθήκης, πρέπει εντούτοις να γίνει δεκτό ότι εναπόκειται μεν στα κράτη μέλη να κολάζουν μέσα σε λογικά όρια παραβάσεις του καθήκοντος των προσώπων που εμπίπτουν στο κοινοτικό δίκαιο να εφοδιάζονται με έγκυρο δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, οι κυρώσεις όμως αυτές σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να είναι τόσο αυστηρές ώστε να αποτελούν εμπόδιο για την ελευθερία εισόδου και διαμονής που προβλέπεται στη Συνθήκη. Εν προκειμένω, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ότι οι ποινές που προβλέπονται σε γενικές διατάξεις περί αλλοδαπών, ενόψει των επιδιωκόμενων στόχων αυτών των διατάξεων, δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου, το οποίο στηρίζεται στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και — ανεξάρτητα από ορισμένες εξαιρέσεις — στη γενική εφαρμογή της αρχής της ίδιας με τους ημεδαπούς μεταχειρίσεως. Αν ένα κράτος μέλος δεν έχει προσαρμόσει τις νομοθετικές του διατάξεις προς τις απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου στον τομέα αυτό, τότε εναπόκειται στον εθνικό δικαστή να κάνει χρήση της ελευθερίας εκτιμήσεως που διαθέτει, ώστε να επιβάλει ποινή ανάλογη προς το χαρακτήρα και το στόχο των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, την τήρηση των οποίων πρέπει να διασφαλίσει η επιβαλλόμενη κύρωση.

13 Συνεπώς, στο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους να κολάζουν, εφόσον χρειάζεται, τη συμπεριφορά προσώπου που εμπίπτει στις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου και που παρέλειψε να εφοδιαστεί με ένα από τα δελτία ταυτότητας που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της οδηγίας 68/360, χωρίς όμως η επιβαλλόμενη κύρωση να είναι δυσανάλογη προς το χαρακτήρα της διαπραχθείσας παράβασης.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το AMTSGERICHT REUTLINGEN με Διάταξη της 13ης Ιανουαρίου 1977, αποφαίνεται:

1) Η έκδοση της ειδικής άδειας διαμονής που προβλέπεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 68/360 του Συμβουλίου ενεργεί, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί καταργήσεως των περιορισμών στη διακίνηση και στη διαμονή των εργαζομένων των κρατών μελών και των οικογενειών τους στο εσωτερικό της Κοινότητας, μόνο διαπιστωτικώς και δεν μπορεί ως προς τους αλλοδαπούς, οι οποίοι έλκουν δικαιώματα από το άρθρο 48 της Συνθήκης ή από αντίστοιχες προς αυτό διατάξεις, να εξομοιωθεί με άδεια διαμονής, όπως αυτή που προβλέπεται γενικώς για αλλοδαπούς και για τη χορήγηση της οποίας οι εθνικές υπηρεσίες διαθέτουν διακριτική εξουσία.

2) Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαιτήσουν από πρόσωπο που προστατεύεται από το κοινοτικό δίκαιο να έχει γενική άδεια διαμονής αντί του εγγράφου που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2 της οδηγίας 68/360, σε συνδυασμό με το παράρτημα αυτής της οδηγίας, ούτε μπορούν σε περίπτωση ελλείψεως τέτοιας άδειας να επιβάλλουν κυρώσεις.

3) Το δεδικασμένο προηγούμενης ποινικής καταδίκης, η οποία επιβλήθηκε βάσει εθνικών διατάξεων που δεν βρίσκονται σε συμφωνία με τις απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου, δεν δικαιολογεί επιβολή αυστηροτέρων ποινών σε περίπτωση παραβάσεως διατάξεων που θέσπισε ένα κράτος μέλος για να διασφαλιστεί η εφαρμογή της οδηγίας 68/360 στο έδαφός του.

4) Εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους να κολάζουν, εφόσον χρειάζεται, τη συμπεριφορά προσώπου που εμπίπτει στις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου και που παρέλειψε να εφοδιαστεί με ένα από τα δελτία ταυτότητας που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της οδηγίας 68/360,

χωρίς όμως η επιβαλλόμενη κύρωση να είναι δυσανάλογη προς το χαρακτήρα της διαπραχθείσας παράβασης.

KUTSCHER DONNER PESCATORE MERTENS DE WILMARS

SØRENSEN MACKENZIE STUART O'KEEFFE

BOSCO TOUFFAIT

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Ιουλίου 1977.

Ο γραμματέας
A. VAN HOUTTE

Ο Πρόεδρος
H. KUTSCHER